

Husté, lesklé, zdravé vlasy jsou ozdobou každé ženy – slyšíte v reklamách na nové šampóny a kondicionéry. Ovšem ani sebedražší přípravek neučiní na vaší hlavě zázrak.

Text: Jana Hájková

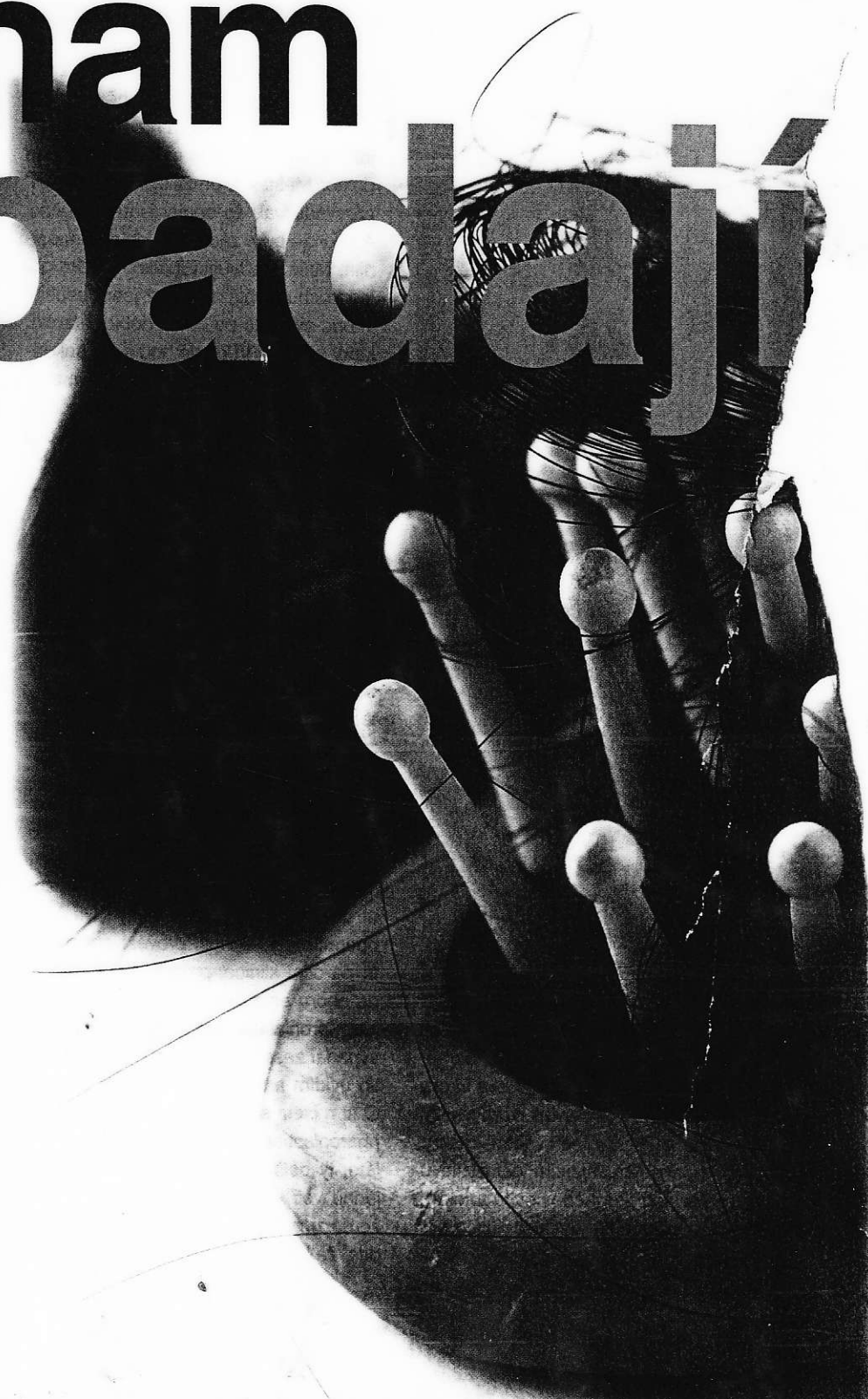
I ženám padají

O transplantaci vlasů se mluví především v souvislosti s muži. Ale co ženy? I ony mají svá vlasatá trápení, která jim můžou udělat ze života peklo. Ženy se jen těžko smiřují s prořídlymi místy, ustupujícími kouty či lysinou. Proto se zajímají o radikální chirurgické řešení.

„Vyzkoušela jsem snad všechny zázračné vodičky a lektvary na světě a stejně mi nic nepomohlo. Když jsem si prohlížela fotky na internetu z transplantací vlasů a viděla ty příšerné jizvy vzadu na hlavě, zděsila jsem se,“ popisuje 36letá paní Julie, která nakonec před necelým rokem operaci absolvovala.

Jsem nová ženská

„Byla jsem zoufalá, všechno se zhoršilo ještě po porodu, kdy vlasy padaly mnohem víc než předtím. Nemohla jsem si dovolit žádný moderní účes, pořád jsem musela myslet na to, abych vlasy sčesávala dopředu a trochu zakryla ta holá místa, ale stačilo, aby zafoukal vítr, a moje sebevědomí bylo pryč. Přitom jsem tolik toužila nosit vlasy sepnuté do culíku a sčesané dozadu jako v dětství. Moje trápení, které se odrazilo především na mé psychice, trvalo zhruba deset let. Když mi pan doktor vysvětlil, že jsem vhodná kandidátka na autotransplantaci a že díky nové metodě nebudu mít na zátylku žádné jizvy, vůbec jsem neváhala. Praskly na to sice moje úspory, ale za ten

šťastný pocit, že jsem zase normální ženská, to stálo za to," říká dnes již dvojnásobná maminka Julie. Před rokem ji sužoval úbytek vlasové linie, prohlubující se kouty, navíc jí bylo dáno do vínku hodně vysoké čelo.

Když jsem se s Julií setkala, měla poprvé svůj vysněný účes: vlasy vyčesané do slušivého drdůlku. „Jsem nový člověk, je to asi podobné, jako když si nechají ženy udělat nová prsa. Oproti nim mi však tyhle vlasy zůstanou až do smrti, nemusí se vyměňovat. Začala jsem si kupovat na sebe hezké věci, dřív mi to bylo jedno. Život mě najednou baví daleko víc, těší mě víc práce, manžel i děti, často se směju," vypráví spokojeně Julie.

Není transplantace jako transplantace

„Jizvy na zátylku jsou pro většinu žen společensky neakceptovatelné," vysvětluje **MUDr. Peter Hajduk**, primář pražské GHO Clinic, proč v minulosti byla tato oblast spíš doménou mužských pacientů. Situace se však poslední dobou mění. Před pěti lety k nám přivezl z Nizozemska zcela revoluční GHO metodu transplantace vlasů, která je vhodná pro muže i ženy. Její podstata spočívá zjednodušeně řečeno v tom, že jednotlivé štěpy, které obsahují 1 - 3 vlasy, přesněji vlasové folikuly, se jeden po druhém vyjmou malou, speciálně vyvinutou jehlou z odběrové oblasti na zátylku. Nepoužívá se skalpel. Hlavní výhodou a odlišností metody GHO na rozdíl od zastaralejších je zároveň fakt, že neničí vlasy v dárcovské oblasti. Malá část z vyjmutého folikulu zůstává v původní oblasti a vyrostे z ní opět plnohodnotný vlas.

vlasy...

Zatímco v roce 2004 přicházela opatrně a nesměle na pražskou kliniku na konzultaci zhruba jedna zájemkyně týdně, dnes je to 8 až 10 žen za týden. Technika transplantace se stala pro pacienta i pacientku daleko *přátelštější*.

„Je to ovšem mikrochirurgie, která je velmi náročná pro celý lékařský tým,“ zdůrazňuje doktor Hajduk.

Spoustu žen musíme odmítnout

Genetická dispozice, částečné stres a disharmonie testosteronu, to jsou tři hlavní příčiny vypadávání vlasů, jež jsou u mužů i žen stejné. U žen pak můžou nastoupit navíc poruchy štítné žlázy, ženských pohlavních hormonů a nadledvinek. Teprve po absolvování endokrinologických a hormonálních testů, a tedy vyloučení těchto příčin, lze uvažovat, zda byste byla vhodná kandidátka pro transplantaci.

A pak nastává kardinální otázka: je na proplešatélém místě vůbec tzv. indikace bezpečné vzdálenosti k vlasům, které tam zůstaly? Tedy máme dost místa, kam nové vlasy zasadit? „Přichází k nám spousta žen, které si stěžují, že jim vypadávají vlasy. Ale když je prohlédnu, zjistím, že tam prostě není indikace k transplantaci. Vlasů mají na těch místech, kde by si jich přály mít víc, dost, ale jsou jen strašně tenké. Musíme je odmítnout, ale lze uvažovat o pokročilejších, moderních metodách konzervativní léčby, zcela nově můžeme nabídnout i různé formy neinvazivní mezoterapie. Mimochodem, je to segment medicíny, který je u nás zatím daleko méně propracovaný než v zahraničí,“ podotýká dr. Hajduk.

Kde ubývají nejvíc?

Pokud máte částečně prořídlé vlasy na temeni, nejste vhodnou kandidátkou pro transplantaci a lékař vám doporučí některou z forem konzervativní léčby. Daleko větší průšvih a zároveň důvod k operativnímu zákroku je téměř pleš, která se popřípadě rozšiřuje do koutů. Anebo prohlubující se kouty samotné, které připomínají spíš mužskou konturu vlasového porostu. Ohraničená pleška se může vytvořit třeba za uchem, anebo kolem pšinky. Musí být však splněna ona indikace bezpečné vzdálenosti, jinak nelze transplantovat. Samozřejmě indikovány můžou být i pacientky s traumatickou alopecií, které přišly o část vlasového porostu po úraze, třeba po autonehodě, po popáleninách, ozařování, infekcích. Transplantací metodou GHO je tedy možné léčit i místa zcela bez vlasů. Ale zjednodušeně řečeno, musí být odkud brát – tedy musí být zachován porost v zátylku pro odběr vlasů.

Největší zabiják

„Pane doktore, já bych chtěla víc vlasů, nemohli byste mi to nějak zahustit?“ S obdobnými dotazy přichází na kliniku řada klientek, které očekávají prostě zázrak. Jenže mnohdy mají vlasů dost, pokud tam nejsou tzv. bezpečné vzdálenosti a vlasová kontura nad čelem je spíš ženská, rovnější, transplantace jim nepomůže.

„Takovou dámu musím zklamat a říct jí, že může mít jen tolik vlasů, s kolika se narodila, kolik jí prostě bylo dáno do vínku,“ vysvětluje dr. Hajduk a podotýká zároveň, že pokud vám denně vypadne 100 až 150 vlasů, je to normální stav. Mnohdy přicházejí také pacientky, které si zničily vlasy nešetrným barvením a trvalými. Ani jim ovšem nelze

transplantací pomoci. Je dobré včas si uvědomit, že nejen genetická dispozice a poruchy štítné žlázy, ale také špatná výživa, stres a drastické kosmetické zásahy mohou být v různé kombinaci největšími zabijáky zdravých a krásných vlasů.

Nová kšice i po sedmdesátce

Klientky vhodné pro transplantaci vlasů se nejčastěji pohybují ve dvou věkových kategoriích, kdy jsou po každé ve hře hormonální bouře: v období po těhotenství a po dětech (28 - 35 let), a pak kolem menopauzy (nad 48 let), kdy se hlásí daleko více ke slovu mužské hormony – testosteron, přičemž hladina ženských klesá. Ovšem

co se věku týče, při transplantaci vlasů není věk nikterak omezujícím faktorem, pokud jste jinak v uspokojivém zdravotním stavu. Nejstarší paní, která zákrok na klinice podstoupila, bylo 77 let. Takže zdá se, že nikdy není pozdě.

„To už budu mít nové vlasy napořád? Nemůžou mi znovu vypadat?“ zajímají se klientky snad po každé transplantaci. Není divu, prošly si složitým martýriem a také cena není zrovna nejnižší: 95 Kč za jeden štěp, v průměru se transplantuje kolem 500 - 600 štěpů, výjimkou nebyly operace, kdy bylo zapotřebí 1000 štěpů.

„Máme 95procentní úspěšnost. Pokud byly předem vyloučeny všechny ostatní příčiny, jsou nové vlasy na doživotí,“ sděluje optimistickou zprávu MUDr. Hajduk. *

Mladé ženě krátce po dvacítce vypadaly vlasy nad čelem a na temeni v důsledku operace a následné radioterapie. Protože celá tato oblast byla zcela bez vlasů, nedařilo se jí zakrýt vlasy z té části hlavy, kde má vlasů dost

Po transplantaci vlasů, při níž bylo použito 1945 vlasových folikulů, má tolik vlasů, že se jimi inkriminovaná oblast dostatečně zakryla. Po druhém zákroku byly transplantované vlasy ještě hustší. Je důležité, aby se přenos vlasových folikulů prováděl několikrát; protože tak se podaří obnovit do postižené oblasti přívod krve

VLASY ZE ZADU PŘESADÍME DOPŘEDU: transplantace vlasů krok za krokem

Vzhledem k tomu, že zákrok probíhá v lokální anestézii, není příprava na něj nikterak náročná a předoperační pokyny se neliší od jiných operací prováděných v místním znecitlivění. Pokud si však **barvíte vlasy**, musíte navštívit kadeřníka nejpozději 14 dní před transplantací. **Večer před zákrokem** je nutné si umýt vlasy a v žádném případě pak nepoužívat kondicionéry nebo tužidla. Operace trvá v průměru 4,5 hodiny, nejdelší část operace, zhruba 2,5 hodiny, je věnována **odběru vlasových folikulů** ze zátylku, kam je aplikována **lokální anestézie**.

Jeden folikul, štěp = jeden až tři vlasy. Používá se přitom malá, speciálně vyvinutá jehla, nikoli skalpel. Pacientka leží na břiše.

Po dobu od vyjmutí do zasazení jsou štěpy umístěny ve speciálním roztoku, který je chrání před vnějšími vlivy a obsahuje celou řadu látek podporujících následné ujetí štěpu a hojení. **Implantační otvory** jsou prováděny obdobnou speciální jehlou, mají tedy stejný tvar jako štěpy, a tak do sebe dokonale zapadají.

Jednotlivé **štěpy se pak implantují** do nepatrných otvorů v transplantační oblasti. Pacientka při tom sedí.

Po zákroku

- Hospitalizace není nutná, po operaci odcházíte domů.
- **Mírný otok** ošetřovaných oblastí je normální a obvykle odezní během 2 - 3 dnů. V tuto dobu můžete už mezi lidi, je vhodné použít třeba šátek, záleží na rozsahu operované plochy.
- V místě odběru a vpichů se vytvoří drobné **stroupky**, které samy odpadnou za 1 až 2 týdny.
- **Poprvé si umyjete vlasy** za 48 hodin, do té doby se vyhýbáte zvýšené fyzické námaze, nechodíte na slunce.
- **Měsíc nebarvíte vlasy.**
- **Po 2 až 8 týdnech část vlasů ve štěpech vypadá**, je to normální proces. Po 2 až 3 měsících se vlasy obnoví.
- Zhruba **po 8 měsících** je patrný **celkový efekt**.

JAK ZALESNIT VENUŠIN PAHOREK

Metoda GHO se stala také základem transplantace řas, obočí, ale třeba i pubické oblasti. V ordinaci se občas objevují ženy, které žádají transplantaci chloupků právě v místě Venušina pahorku. Jsou to vesměs klientky po čtyřicítce anebo po chemoterapii.

„Už jsem se přestala cítit jako žádoucí žena, měla jsem pocit, že vypadám spíš jako dítě,“ svěruje se 45letá Eva, velmi pohledná, mladistvě vyhlížející žena, jež podstoupila právě tento druh zákroku. „Teď jsem zase celá,“ směje se spokojeně. I v tomto případě je nutné odněkud brát – ze zadní vlasaté části hlavy.